

Şimdi darbe zamanı değil mi?

Militarizm 12 Eylül 1980 yılında sivil toplumun yeni oluşmakta olan Demokrasi kırıntısını ortadan kaldırdı ve yönetime el koydu. Siyasi partileri, Sendikaları, Dernekleri, diğer tüm sivil toplum kuruluşlarını kapattı, yönetici ve üyelerini tutukladı, aylarca süren işkencelerden sonra cezaevlerine tıktı. Binlerce aydın yurtdışına kaçıp canını zor kurtardı, daha sonra bunlar vatandaşlıktan atıldı. Yüzlerce insan işkence altında yaşamını kayıptı veya sakat kaldı.

Darbeciler silahlı komploya ortamı hazırlarken de katliamlar, sokak çatışmaları, suikastlar toplum yaşamının birer parçası haline getirildi ve insanlara korku hakim olması sağlandı. Militarizm Türkiye Demokrasi güçleri üzerinden buldozer gibi geçti. Toplumun sosyal ve siyasal yaşamı adeta sıfırlandı. Zor, baskı ve militarist şiddet neredeyse ülkedeki her ferde uygulandı. Halk bu vahşete neyin adına maruz kaldı dersiniz?

12 Eylül Askeri Müdahalesinin amacı, Millî Güvenlik Konseyinin 1 numaralı Bildirisinde şöyle açıklanmıştır: "Girişilen Harekatın amacı, ülke bütünlüğünü korumak, millî birlik ve beraberliği sağlamak, muhtemel bir iç savaşı ve kardeş kavgasını önlemek, Devletin otoritesini ve varlığını yeniden tesis etmek ve demokratik düzenin işlenmesine mani olan sebepleri ortadan kaldırmak"

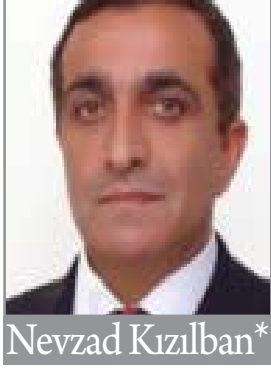
Bu açıklama ile militarist güçlerin, sosyal, siyasal, kültürel bütünüyle her konuda algıladıkları; ülke ve halk nasıl olmalı, sosyal, siyasal ve kültürel olarak nasıl olmalı tarifini anayasa ve kanunlarla, halk için düşündükleri kalıp, halka biçilen ve giydirilmek istenen giysi yer almaktadır. Böylece resmi ideolojinin uygun gördüğü "bize göre demokrasi" anlayışı tehlike altında kurtarılacaktı.

1- Ülke bütünlüğünü korumak; Militarist güçlerin bu söyleminin nedeni, altında yatan şey, Ülkedeki farklı Kültürel ve etniksel halk ve grupların kendilerini Demokratik yollarla ifade etmeye, sosyal, siyasal ve kültürel değerlerine sahip çıkmaya başlaması, resmi ideolojinin tek tip toplum oluşturma, farklılıkları inkar ve imha politikasına ters geliyordu. Özellikle Kürt halkı Demokratik yollarla örgütlenmeye, sosyal kültürel değerlerine sahip çıkmaya başlamıştı. Militarizmin "Ülke bölünüyor, ülke bütünlüğü elden gidiyor" yalanı, halkın demokratik haklarını kullanmasını engellemek amacıyla uyduruldu ve bu yalanlarına gerekçe bulmak için kurulan komplo ve entrikalarla zemin olgunlaştırıldı.

Türkiyede 12 Eylül 1980 yılından önce ve sonra ülke bütünlüğü Hiçbir zaman tehlikeye girmemiş, Türkiye'de yaşayan bütün halklar ülkenin birliği ve bütünlüğüne

karşı duyarlı ve birlikte yaşamaktan yana tercihlerini koymuşlardır.

2-Millî birlik ve beraberliği sağlama; Buna farklı anlamlar yüklenebilir ancak resmi ideoloji penceresinden bakılırsa militarist güçlerin ne demek istediklerini anlatmak istedikleri anlaşılabilir. Ülkemizdeki inanç ve etniksel farklılıkların

Nevzad Kızılbay*

tekteleştirilmesini, tek dil, tek kültür, tek inanç ve tek millet haline getirmeyi amaçlamaktadır. Halklar, 12 Eylül 1980 tarihinden önce kısmi Demokratik ortamdan yararlanarak dillerini, Kültürlerini ve inançlarını yaşamaya başlamıştı. Halkların bu değerlerini yaşamaya başlaması resmi ideoloji bekçilerini harekete geçirdi ve milli birliğin ve beraberliğin yeniden tesis edilmesi amacıyla farklılıkların zorla ortadan kaldırılması, yasaklanması, onları kullanan veya kullanmasına yardımcı olanların cezalandırılması ile milli birlik ve beraberliğin sağlanacağı varsayılmıştır.

3- Muhtemel bir iç savaşı ve kardeş kavgasını önlemek; 12 Eylül 1980 tarihini ve öncesini incelediğimizde bir iç savaşın her an gelişebileceği yanılgısına kapılabilir. Yanılgı diyorum çünkü sonradan anlaşıldı ki senaryoyu yazarlar ve oynatanlar aynıydı ve senaryo gerçekçi bir şekilde oynatılıyordu. Ölüm, katliamlar, soygunlar, çatışmalar gerçektir ve toplumu kamplara bölmeye yetmişti. Başroldeki elemanlar hacivat-Karagöz oynatır gibi bütün bir toplumu etkileyecek bir filmi oynatmasını sağlamışlardır. Muhtemel bir iç savaşı, kardeş kavgasını önlemeyi bildirilerine yazarken yüzlerindeki ifade ve gözlerindeki ışığı doğrusu insan merak ediyor. Darbenin ertesi günü ülkedeki bütün olayların birdenbire yok olması akıllara bir yığın soru işaretleri getirdiyse de konunun üzerine ne yazık ki gidilmedi açığa çıkarılmadı ve yapanların yanına kar olarak kaldı.

4- Devletin otoritesini ve varlığını yeniden tesis etmek; Devlet tartışmasız olarak vardı ve otoriteyi sağlayacak kurumlar görevlerinin başında bulunuyorlardı. Parlamento, Hükümet, Ordu, Adalet, Polis ve diğer tüm kurumlar görevlerinin başında bulunuyorlardı. Devletin varlığında da herhangi bir zaafiyet yoktu. Militarizm bu tespiti neye göre yapıyordu, sonradan anlaşıldı ki senaryo böyleydi. Devletin zaafa düştüğü intibasının oluşması sağlanacaktı ki senaryo gerçekçi olsun, yapılacak darbenin anlam ve önemi ile itibarı halkta oluşsun ve halk militarizme minnet duyguları ile bağlı kalsın. Darbenin hemen ertesi günü sihirli bir el toplumsal olayların yok olmasını sağlamıştı.

5-Demokratik düzenin işlenmesine mani olan sebepleri ortadan kaldırmak; Anlamlı ve bütün detayları açığa çıkaran husus bu maddede gizlidir. Demokratik düzenin

işlenmesi için sivil toplumun kendini ifade edebilecek kurumları; Dernekler (kadın dernekleri, gençlik dernekleri, dayanışma dernekleri, kültür dernekleri v.s.) Meslek odaları, Üretici Kooperatifleri, Sendikalar, Siyasi partiler, halkın buralarda örgütlü olması Demokrasinin oluşmasının esası ve temelidir. Militarizm 12 Eylül 1980 yılında darbe yapmadan önce bunların büyük bir kısmı ülkede mevcuttu. Bu Demokratik kurumların üzerinde sistemin ciddi baskıları ve Üyelerine, yöneticilerine karşı gözaltı, işkence ve tutuklamalar hiç eksik olmuyordu. Bütün bu baskılara rağmen Demokratik olarak varlığını sürdürmeye, halka ve Demokrasiye hizmet etmeye devam ediyorlardı. Bütün baskılara rağmen yine demokratik kurumlar halk tarafından yaşatılmaya çalışılıyordu. Militarizm bu demokratik kırıntıları bile halklarımıza çok görüyordu ve bu kadar Demokratik hak resmi ideolojiye ters geliyordu, bu şarklar altında hedeflenen tek tip toplum ve tek tip kültür oluşturulamazdı. Çünkü farklı dil ve kültürler böyle ortamlarda yaşamaya devam ediyordu. Özellikle de Kürt halkı bu olanaklardan yararlanarak Kürtçe kitap ve dergi bile çıkarmaya başlamışlardı. Halbuki 1925 yılından başlayarak 1949'lara kadar imha ve katliamlarla bu sorunların üstü betonlanmıştı.

İşte böylesi şartlar altında 12 Eylül 1980 yılında militarizm ülke yönetimine el koydu. Darbenin ertesi günü toplumsal, olaylar sihirli bir el değmiş gibi sönüvermişti. Çağdaş, özgürlükçü Demokrasi yapılanmaları olan dernekler, sendikalar, odalar, üretici kooperatifleri, kadın ve gençlik örgütleri, siyasi partiler kapatılmış, üye ve yöneticilerinin büyük bir kısmı göz altına alınmış, kaçanlar da vatandaşlıktan çıkarılmış ve bize göre olması gereken demokrasi anlayışına ters bütün yapılanmalar ortadan kaldırılmıştı. Militarizm; çağdaş, özgürlükçü demokrasi anlayışını yeniden dirilmemesi ve tarihe gömmesi için de cemaat, tarikat ve aşiretlere önem vermeyi, taban oluşturmalarını sağlamak üzere maddi manevi destek olmayı uygun görmüştü. Böylece o dönem Amerikan yönetiminin de istediği ve adına yeşil kuşak dediği projeye de destek vermiş oldular. Resmi ideolojinin yan tarafında Türk-İslam sentezi oluşturuldu. Adından da anlaşılacağı üzere ona da tek tip, tek dil ve tek kültürlü toplum oluşturma misyonu yüklendi. 12 Eylül 1980 akşamı cunta yukarıdaki beş gerekçe göstererek Türkiye halkları ve demokrasi güçleri üzerinden silindir gibi geçmişti.

Günümüzde yoğun Militarist darbe tasarıları gündeme gelmektedir. Çünkü Türk-İslam sentezi ideolojisi yani cuntanın çocuğu cemaat çok büyüdü ve görünürde militarist ideolojiyi ve gücünü yutacak endişesi sardı. Ayrıca Sivil demokratik kurumlar yeniden oluşmaya ve halk buralarda kendini ifade etmeye başladı. Emek sınıfları sendikalarda örgütlenmeye

başladı, öğrenciler, kadınlar, eğitimciler, köylüler hızla demokratik örgütlerini kurdular ve sivil örgütlü bir toplum meydana getirmeye başladılar. Çağdaş, özgürlükçü Demokrasi anlayışı ülkenin dört bir yanına yavaş yavaş yerleşmeye başladı. oluşmakta olan demokratik şartlar ve koşullar altında resmi ideoloji politikaları yutulamaz oldu. Toplumun tek tip ve tek kültür haline getirilmesi mümkün değildir. O nedenle resmi ideoloji politikalarına uygun bize göre demokrasi anlayışı yeniden tesis edilmeli, işte bu noktada Militarizm kendine rol biçebilir, çünkü bu büyük görev resmi ideolojiye göre ona düşüyor. Toplumunu yeniden sosyal, siyasal ve kültürel olarak sıfırlamak gerekir. Bize göre Demokrasimiz ancak böyle oluşabilir, Avrupa Birliğine de yıllarca onu söylemedik mi? Bizim Demokrasimiz özeldir ve sadece bize aittir kurallarını da bizler belirleriz. Bundan dolayı AB'nin dayattığı kendi demokrasi anlayışlarını ve kurallarını şiddetle ret ediyoruz. Çünkü onların amacı belli ve ülkemizi bölüp parçalamak istiyorlar.

Darbenin üzerinden yıllar geçti bu süre zarfında bazı anlayışlar iktidar oldu, ırkçı-ulusalcıların hedeflediği toplumu oluşturacak anayasa ve yasaları bu iktidar tarafından değiştirme teşebbüsleri başladı. Sivil Demokratik oluşumlar gelişti ve çeşitlendi, halk buralarda örgütlenmeye ve kurumsal kimlik kazanmaya başladı. Sendikalar, Dernekler, Kadın ve gençlik örgütleri, siyasi partiler ve diğer Demokratik kurumlar oluşmaya başladı. Çağdaş Demokrasi değerleri ülkemizde gelişmeye ve kurgulanan bize göre demokrasi anlayışı aşılına başlandı. Farklı dil, inanç ve kültürler kendilerini ifade etmeye, 12 Eylül 1980 dönemi öncesinden daha ileride çağdaş, özgürlükçü demokrasi talepleri yükselmeye başladı. Kürt halkı sistem tarafından gasp edilen demokratik evrensel haklarını istemeye onun için mücadelesini büyütme başladı, halk alevi inancına resmiyet kazandırmak ve tanınmasını sağlamak ve özgürce ibadetini yapmak üzere örgütlendi. Ülkedeki diğer farklılıklar da ifade özgürlüğü talep etmeye başladı. Bu oluşmakta olan şartlar altında "Ülkenin bölünmez bütünlüğü, milli birlik ve beraberlik, devletin varlığı ve otoritesi (herşeyden önemlisi de resmi ideolojinin uygun gördüğü bize göre) demokratik düzenin işlenmesi tehlikeye girmiş bulunuyor mu?" Bütün bu saydığım nedenlerden dolayı Militarist ırkçı-ulusalcı güçlere seslenmek istiyorum "Tek tip toplum, tek dil, tek kültür, bize göre kurguladığımız demokrasi!!! (diktatörlük) tehlikeye girmekte ve toplumumuzda oluşmakta bulunan çağdaş, özgürlükçü evrensel demokratik sosyal ve siyasal değerleri yeniden resert edip, sıfırlamak için şimdi darbe zamanı değil mi?"